

WeShelter

Socialt arbejde siden 1993

LAD FRIVILLIGHEDEN BRYDE ENSOMHEDEN

Et metodehæfte med
fem trin til at bruge frivillighed
i socialt arbejde.

2017

Baggrunden for metodehæftet

Til grund for dette metodehæfte ligger en kvalitativ undersøgelse, der har undersøgt hvilken rolle frivillige projekter – i dette tilfælde WeShelters Madklubber og Netværksvenner – spiller i forhold til netværksdannelse og ensomhed blandt hjemløse og socialt udsatte borgere. Derudover belyser undersøgelsen, hvordan personalet kan drage nytte af de frivillige projekter i deres pædagogiske praksis. Materialet er baseret på kvalitative interviews med 11 brugere, frivillige, frivilligkoordinatorer, personale og ledelse på WeShelters institutioner.

Desuden er der som baggrund for undersøgelsen indgået møder og uformelle samtaler med brugere, socialfagligt personale, projektledere, ledere og frivillige og frivilligkoordinatorer, samt observationer i en madklub på værestedet NABO, introduktionskursus for WeShelters frivillige og et netværksmøde for frivillige på herberget RG60.

Undersøgelsen er blevet til med støtte fra Fonden Ensomme Gamles Værn.

Hos WeShelter har vi gode erfaringer med at inddrage frivillige i vores sociale arbejde. Læs her, hvordan vi gør, og bliv inspireret til at inddrage frivillige i kampen mod ensomhed.

Ensomhed og isolation er blandt de største hindringer for, at tidligere hjemløse formår at etablere sig i egen bolig. Overgangen fra hjemløseboform til egen bolig er ofte forbundet med ensomhed, og de manglende sociale netværk er ofte medvirkende, når en tidligere hjemløs falder tilbage i hjemløshed¹. Derfor er det vigtigt at sætte ind med initiativer, der kan modvirke ensomhed.

WeShelter tager del i visionen om at reducere ensomhed som en del af 'Folkebevægelsen mod Ensomhed'. Gennem frivillige projekter på vores bo- og væresteder arbejder vi for at bekæmpe ensomhed og social marginalisering af mennesker i en socialt udsat position.

Hvorfor involvere frivillige?

WeShelters sociale tilbud retter sig mod en meget forskelligartet gruppe, men der er enkelte karakteristika, der går igen. Det gælder for eksempel misbrug, hjemløshed og psykosociale vanskeligheder, der betyder at mange har svært ved at opretholde nære, langvarige sociale relationer. Mange borgerne lever et isoleret liv, hvor socialfagligt personale udgør den primære sociale kontakt. Det er ikke det liv, borgerne drømmer om, og her kommer de frivillige ind i billedet. En frivillig har ingen pædagogisk dagsorden, men kommer af egen fri vilje og kan herigennem være med til at åbne op for nye sociale relationer.

Når man vælger at inddrage frivillige i det socialfaglige arbejde, er der nogle ting, man skal overveje. For at sikre brugerne den bedst mulige støtte til at bryde ensomheden og til at danne nye netværk er det vigtigt, at projektet forankres i rammer, der passer den enkelte institution, samt at de frivillige projekter har bred opbakning blandt ledelse og personale. Der udover er frivillighed ikke gratis. Det kræver ressourcer og tid at

¹Boligstøtte til hjemløse: 2011, Livet på hjemløseboformer: SFI 2015

inddrage frivillige, men til gengæld kan man få noget ekstra ud af det, som du kan læse mere om herunder.

Med dette metodehæfte ønsker vi dels at inspirere aktører på det sociale område, men samtidig også at belyse hvilke metodiske overvejelser der er vigtigt i inddragelse af frivillige i det sociale arbejde.

Derfor arbejder WeShelter med frivillige

WeShelter er et fællesskab af samarbejdende sociale tilbud til hjemløse og udsatte mennesker, som består af en række hjemløseboformer og socialpsykiatriske væresteder i København. Vi samarbejder om at skabe ly og bedre vilkår for hjemløse, stofbrugere og udsatte psykiatribrugere. Vi har årelang erfaring med denne specifikke målgruppe. Vores fokus er udelukkende på hjemløse og socialt udsatte borgere. Derfor er vores viden om disse borgere – deres udfordringer, behov og problemer – stor.

Frivillighed er en central del af WeShelters arbejde, og vi har udviklet frivillige projekter siden 2010. Vi ved, at frivillige hverken kan eller skal erstatte lønnet arbejdskraft, og at de heller ikke skal ses som 'flødeskum' på toppen af det socialpædagogiske arbejde. Vi mener, at frivillige kan noget andet end lønnede medarbejdere netop i kraft af deres frivillighed, og at frivillige kan inddrages i arbejdet med borgernes relationer og netværk. De frivillige kan altså være et redskab i det socialfaglige arbejde. Gennem kontakten med frivillige, der ikke har nogen pædagogisk dagsorden, får borgerne nye, sociale og gensidige relationer uden for institutionerne. Hvilket spiller en stor rolle, når borgeren skal etablere et nyt liv uden for de kendte rammer på et herberg.

**SAMSPILLET
MELLEM FRIVILLIG
OG PÆDAGOGISK
INDSATS**

WeShelters frivillige projekter er udviklet for at understøtte det professionelle arbejde, der udføres hver dag på institutionerne. Det er vigtigt at understrege, at det frivillige arbejde ikke erstatter det socialfaglige arbejde. Den frivillige relation kan noget andet, og personalet kan bruge de frivillige projekter, som et supplement til det socialfaglige arbejde til at arbejde med brugernes netværksdannelse. Det er et trygt rum, hvor brugeren ikke blot er modtager men i højere grad bidrager til fællesskabet.

En leder forklarer:

Det gør ikke noget, at frivillige bare er anderledes — de behøver ikke nødvendigvis at være pædagogiske på den rigtige måde. Brugerne nyder, at det bare er nogen, der ikke er professionelle. Dels det med at netværksvennerne kommer frivilligt og gerne vil kontakten, og ikke bare er sådan nogen som os, der bare får penge for det. Der ser de – brugerne – nok lidt unuanceret på det, men det gør en forskel. Og så det at få lidt mere kontakt med omverdenen uden for den lille subkultur her.

For at der ikke skal opstå misforståelser i forhold til rollefordelingen mellem frivillige og socialfagligt personale, er det vigtigt at understrege, at de frivillige ikke har en pædagogisk dagsorden eller indtager en behandlerrolle over for brugerne. I WeShelter understreges dette både på introduktionskurser for frivillige og løbende i efteruddannelse og kontakten med de frivillige.

En frivillig netværksven fortæller:

De (brugerne) ved, at man ikke har en bagtanke, fordi vi er jo ikke ude på at skulle helbrede dem og vi har ikke nogen skjult agenda. Det kommer ikke til at stå nogen steder, vi skriver ikke noget ned i nogen rapporter, der skal gives til en anden. Vi er der jo bare for at være der.

Den frivillige relation skal være på brugerens præmisser og ikke er en del af det etablerede system. Samtidig er det vigtigt at de frivillige forstår både tavshedspligt og underretningspligt.

Organisering og rollefordeling

En vellykket frivilligindsats kræver, at organiseringen bag er på plads, at der er bred opbakning til projekterne og der udover en klar rollefordeling. Dette er helt afgørende for, at de frivillige projekter kan fungere bedst muligt. Nedenfor har vi som et eksempel på opbygning af en frivilligindsats opridset organiseringen og rollefordelingen mellem de forskellige parter, der samarbejder om at få de frivillige tilbud til at fungere i på WeShelters tilbud.

Frivilligindsatsen: Frivilligindsatsen er den enhed der udvikler og drifter de frivillige tilbud, der herefter implementeres lokalt på WeShelters bo- og væresteder. Frivilligindsatsen er forankret i WeShelters Fællessekretariat, og altså ikke lokalt på de forskellige tilbud. Frivilligindsatsen er ansvarlig for projektudvikling og løfter de grundlæggende opgaver i forbindelse med organiseringen og uddannelsen af de frivillige, herunder udarbejdelse af informationsmateriale, politikker og retningslinjer for det frivillige arbejde. I det daglige er Frivilligindsatsens primære opgave at rekruttere og uddanne de frivillige, bl.a. gennem et obligatorisk introduktionskursus, månedlige netværksmøder og fyraftensmøder. De laver markedsføring af

de frivillige projekter og fundraising for at dække udgifter til aktiviteterne. Frivilligindsatsen faciliterer samarbejdet med institutioner og personale og har daglig kontakt med frivilligkoordinatorerne på de enkelte projekter. Desuden samarbejder frivilligindsatsen med institutionerne om projekternes strategiske udvikling og synlighed. Det er essentielt, at de frivillige projekter tilpasses den enkelte institutions behov i samarbejde med ledelse og medarbejdere

Frivillige koordinatore: Alle frivillige projekter har en koordinator blandt de frivillige. De fungerer som tovholdere på projekterne og er bindeleddet mellem de frivillige og det socialfaglige personale. Derudover fungerer koordinatoren også som bindeled mellem de frivillige og Frivilligindsatsen. Koordinatorerne sparrer og støtter desuden løbende de frivillige i forhold til de spørgsmål og problemstillinger, de kan opleve i deres frivillige arbejde. Desuden holder de også introducerende samtaler samt netværksmøder med de frivillige. Derudover sørger de også for at registrere brugere og frivillige i en database. Der kan således trækkes data om de frivillige projekter til de kommuner og ministerier, som WeShelter modtager midler fra.

Frivilligansvarlig på de sociale institutioner: Det er vigtigt at være opmærksom på at det kræver ressourcer at arbejde med frivillige. Derfor, er det nødvendigt, at institutionerne udpeger en frivilligansvarlig medarbejder, der har ansvaret for kontakten med de frivillige og kan videregive relevant information til resten af personalet på den pågældende institution. Den frivilligansvarlige samarbejder med frivilligkoordinatoren og kan altid henvende sig angående spørgsmål og forslag til det frivillige arbejde. Hvis der er overordnede spørgsmål om projektets organisering, eller måden projektet fungerer på, kan den frivilligansvarlige altid tage kontakt til Frivilligindsatsen.

**PROJEKTER
DER SKABER
RELATIONER**

I det følgende giver vi indblik i to projekter, Netværksvenner og Madklubber, der bruger forskellige metoder til at inddrage frivillige i arbejdet for at dæmpe op for ensomhed blandt socialt udsatte.

En til én-relationer: Gennem projekt Netværksvenner kan brugerne få en én til én-relation med en ressourcestærk frivillig, som bliver matchet ud fra brugernes ønsker, behov og interesser. Den frivillige og brugeren mødes regelmæssigt, og den frivillige viser interesse gennem samtale, nærvær og samvær og kan være med til at bygge bro til tilbud i lokalområdet. Mødet kan foregå helt privat, men ofte mødes parrene omkring en aktivitet stillet til rådighed af WeShelter, fx en kop kaffe på en café, en tur i biografen, Tivoli eller lignende.

Fællesskabsskabende aktiviteter: Hvis én til én-relationen i projekt Netværksvenner føles for forpligtende, kan brugerne være med i en af WeShelters madklubber, som organiseres i fællesskab af frivillige og brugere. De frivillige sætter rammer for arbejdet, men alt fra opskrift og indkøb til madlavning, borddækning og opvask klares i fællesskab. Her mødes brugere og frivillige om et fælles tredje, og brugerne får mulighed for at bidrage med det de kan. At sige ja til et godt måltid er knap så forpligtende, som at sige ja til en en-til-en relation. Men udover at tilbyde et lækkert måltid, så er det at spise sammen, med til at skabe et særligt fællesskab og bryde den ensomhed og isolation som mange af brugerne oplever i deres hverdag. Projektet giver brugerne mulighed for at træne sociale kompetencer, og selvom de frivillige kommer uden pædagogisk dagsorden, er der altså et overordnet pædagogisk formål.

Hvad kan en netværksven?

En netværksven kan bygge bro til verden udenfor misbrugs- og herbergsmiljøet. Gensidigheden er kernen i projektet, da begge parter bidrager til relationen og i bedste tilfælde viser hinanden tillid, anerkendelse og omsorg. Det kræver et vist overskud fra brugerens side at turde sige ja tak til netværksrelationen. Men at have en netværksven kan være med til at skabe et stabilt og trygt holdepunkt i en kaotisk hverdag. Når

vi spørger brugerne af netværksordningen, giver de alle udtryk for, at de har stor glæde af at have kontakt med deres netværksvenner. Nogle af de nøgleord, der kendetegner deres fortællinger, er blandt andre 'ligeværdighed', 'frirum', 'ingen faglig dagsorden' og 'menneskelig interesse'.

En bruger i netværksordningen fortæller:

Det er en ligeværdig relation, som man kan sparre med og more sig med. Det gode ved en netværksven er, at det ikke er en fra systemet. Man er ikke bundet af relationen og bestemmer selv dagsordenen. Det gode er, at det er en ude fra, hvor man selv kan bestemme, hvad personen ved om én.

En frivilligkoordinator fortæller, hvordan hun oplever, at netværksrelationen hjælper brugerne:

Brugerne bliver mindre ensomme. Det er guld værd, at der kommer en udefra, som frivilligt vælger at være sammen med beboeren. Ensomhed er et tabu blandt brugerne, der ofte har brændt broer til venner og familie, så kontakten til en netværksven er enormt vigtig.

Til forskel for det professionelle personale, der også viser omsorg, kommer de frivillige uden en agenda med beboernes liv og fremtid i form af forandringskompas, opholdsplaner, boligparathed og misbrugsbehandling. Netop derfor skaber de et helt andet frirum for beboerne. Der er ikke anden dagsorden end at være sammen på beboerens præmisser på en rummelig måde, gennem samvær og fælles aktiviteter.

En bruger i netværksordningen fortæller:

Relationen til min netværksven er bare god. Den giver mig et helt almindeligt andet liv, hvor man faktisk kan sparre gennem nogle samtaler og få at vide fra et helt almindeligt menneske, at hun sgu også kan have nogle øv-dage. Det bliver taget ned på et andet plan, end når man snakker med en fagperson, der lige hiver i et nogle tråde og så lige pludselig er der sat nogle ting i gang i systemet. Med en netværksven er det mere sådan ... det er bare menneskeligt og på et andet plan.

Netværksvennerne har tavshedspligt, og relationen kan derfor åbne op for en fortrolighed, der er anderledes fra det, brugerne ellers møder i deres institutionaliserede hverdag.s

En bruger fortæller:

I det øjeblik du sidder og fører en samtale med en person udefra, så kommer du ind på noget andet.

Essensen i relationen til de frivillige er at brugeren selv bestemmer hvor meget den frivillige skal vide om fortiden, og dermed for lov til at definere sig selv på ny. Dog kan personalet med fordel fortælle frivilligkoordinatoren, hvis der er særlige forhold, der kan påvirke netværksrelationen.

En medarbejder på et botilbud forklarer:

Jeg siger ting til koordinatoren, der er vigtige at sige i forhold til beboeren. Det kan fx være en psykisk syg

beboer, der fortæller historier, fordi han ingen impulsstyring har. Der kan det være vigtigt for besøgsvennen at få det at vide, uden at udlevere ham som psykisk syg. Det er en vigtig information, så hun – netværksvennen – ikke korrigerer ham, hvis han fortæller ting, der ikke er i overensstemmelse med sandheden, for så kan kontakten ryge.

For de fleste hjemløse og socialt udsatte er ensomhed en fast følgesvend i livet. Mange har ingen eller meget lidt kontakt til familie, netværk og det omkringliggende samfund ud over det professionelle personale og de andre brugere på herberger og væresteder. At have en netværksven kan være et første trin til at begynde at bryde ensomheden og tage del i samfundet.

En bruger fortæller om relationen til sin netværksven:

Det her system man har med, at man kan få sig en netværksven eller en netværksveninde, er jo egentligt skidegodt, fordi det er lige som om, du så bliver hevet ud af den der lille kasse: 'Du er hjemløs', ikke? (...). Hvis du så får en eller anden, som du kan bryde systemet med, så er det skidegodt, fordi så bliver du pillet ud af den lille kasse dér (...). Lige pludselig får du brudt den der skal.

En netværksven kan samtidig spille en stor rolle i overgangen fra herberg til egen bolig, ved at være en stabil relation der følger med, i en tid der for mange føles kaotisk og ofte medfører tilbagefald til gamle, negative mønstre. Det kan være en udfordring for tidligere beboere på herberger at få deres egen bolig og "pludselig sidde i en etværelses i Ballerup", som en bruger udtrykker det. Netværksvennen kan være en katalysator til

at skabe nye netværk i et nyt lokalområde og dermed forhindre social isolation og angst. En netværksven tilbyder desuden en relation, hvor rusmidler ikke spiller en rolle. Det kan være særligt betydningsfuldt, når en borger stopper et misbrug, da det ofte vil betyde et farvel til tidligere fællesskaber, hvor misbrug for manges vedkommende har været omdrejningspunkt.

Netværksvenskabet kan dog tage tid og tålmodighed at opbygge - fra begge parter:

Det er jo egentlig svært, fordi du er næsten nødsaget til som person at tillade, at du lukker en anden ind, og hvis du ikke er parat til det, så går det ikke. Der er det igen, det der med, at du er sårbar – især når du er på gaden. Du er i en boble, hvem tør du lukke ind? Hvem er det, som punkterer den boble, og du risikerer, at det går galt? Derfor er der mange af de skæbner, som lander her, der sgu er lukket inde i et eller andet.

Som citatet ovenfor viser, kræver det et vist overskud for brugerne at åbne op og sige ja til at få en netværksven. Den rette uddannelse, fastholdelse og motivation af de frivillige og en klar afstemning af forventninger er derfor en afgørende for at relationerne holder. Det skal understreges overfor de frivillige, at det forpligter og kræver tålmodighed og vedholdenhed at indgå i en netværksrelation. Og for at sikre en ligeværdig relation, er det vigtigt at de frivillige indgår fordomsfrit i relationen med respekt for brugerens livssituation og valg.

Hvordan bliver fællesskab et trinbræt?

En af konsekvenserne ved en længerevarende social isolation er at man mister sine sociale færdigheder. For nogle brugere kan det mere uforplig-

tende samvær i madklubberne være en god måde at træne netop de sociale, men også praktiske færdigheder.

En leder beskriver:

Det at kunne lære at koble sig på andre og lære de spilleregler, der er omkring det, at skulle tilberede noget mad og sidde omkring bordet og spise maden og hjælpe hinanden med at vaske op. Det er fuldstændig lowkey botræning – at lære at begå sig i forhold til andre mennesker.

I madklubben bidrager deltagerne med det de magter. Det kan være alt lige fra indkøb til at dække bord, folde servietter, være med til at lave maden eller tage af bordet og vaske op. Man kan dog stadig føle sig ensom i en gruppe, og derfor er det vigtigt at have forskellige typer af opgaver, der gør det muligt for alle at kunne bidrage: Ved at bidrage og tage ansvar styrkes oplevelsen af at føle sig set og dermed være en del af fællesskabet. Ud over det praktiske arbejde med tilberedelse af maden, kan det uformelle samvær med folk, der ikke er en del af systemet, være med til at rykke nogle grænser og øve socialt samvær og grænser for brugerne. Fællesskabet er som udgangspunkt rummeligt, men byder stadig på nogle faste rammer og regler for deltagerne i aktiviteten.

En bruger af madklubben fortæller:

Madklubben giver et rent socialt samvær og er med til at bryde nogle rutiner. Og så er det billigt – 15 kr. for to retter. Det giver mig en ny viden og er med til at træne, at jeg kan overvinde min sociale angst – det rykker nogle grænser.

De fællesskabende aktiviteter spiller en vigtig rolle i forhold til at bekæmpe ensomhed og social isolation. Det er langt nemmere at sige ja til at deltage i en genkendelig aktivitet, end at erkende at man er ensom. Mens de praktiske færdigheder trænes og deltagerne får et godt og nærende måltid mad, opstår der ofte samtaler mellem de frivillige og brugerne. Mødet opstår naturligt over den fælles opgave, der skal løses, og med tiden kan der opstå en gensidig og anerkendende relation.

En frivillig i madklubben fortæller:

Når man er frivillige nok en aften, vil der som regel altid være tid til, at en af os kan sidde og sludre med og lytte til historier, og så kommer det jo helt af sig selv, ikke? Så får man ligesom deres historie. Så behøver man ikke at gøre så meget andet end at sidde og lytte.

Det kan være en fordel, at etablere både en-til-en og fællesskabende aktiviteter, da projekterne på bedste vis supplerer hinanden, og højst sandsynligt vil være attraktivt for skellige typer af brugere. For flere vil en aktivitet som en madklub også være et trinbræt til at turde invitere en frivillig ind i en tættere relation som for eksempel Netværksven.

**FEM TRIN TIL EN
SUCCESFULD
FRIVILLIGINDSATS**

AFSTEM FORVENTNINGER TIL JERES FRIVILLIG-PROJEKT

Hvis I overvejer at inddrage frivillige, er det nødvendigt definere, hvilken værdi de frivillige tilfører. Hvilke opgaver er det, de frivillige skal løse? Hvorfor skal disse opgaver løses af frivillige? Og hvordan skal de frivillige spille sammen med det lønnede personale? Første skridt mod et frivilligprojekt bør på den baggrund altid være en grundig forventningsafstemning hos personalet for at sikre klare rammer omkring arbejdet med frivillige sættes i gang.

Det skal være helt klart, hvordan arbejdet med frivillige kan give mening i forhold til lige netop jeres arbejde, og hvordan, I ser, at frivillige kan bidrage i forhold til jeres målgruppe. Er det uklart, må I spørge jer selv, om et frivilligprojekt er vejen til at nå jeres mål. Frivilligheden bør kun vælges, der hvor I kan se, at det giver en unik værdi i jeres arbejde. Husk det er aldrig en genvej til at få løst socialfaglige opgaver.

Hermed gælder også, at formålet med at inddrage frivillige skal være meningsfuldt for det faglige personale, der i en travl hverdag er nøglen til at få et projekt til at lykkes. For det kræver ressourcer at inddrage frivillige. Til gengæld kan frivillige være med til at styrke det pædagogiske arbejde.

Anbefalinger

- Undersøg om frivillighed er den rette vej til at nå jeres mål
- Skræddersy et projekt, der passer til jeres kontekst
- Sørg for opbakning til projektet blandt det faglige personale

2

FIND DE RIGTIGE FRIVILLIGE OG KLÆD DEM PÅ TIL OPGAVEN

Frivillige er ikke professionelle. De frivillige er, ligesom brugerne, en blandet gruppe med forskellig alder, baggrunde, interesser og fagligheder, og de skal udvælges specifikt til jeres projekt. Det kan I gøre ved dels at foretage en grundig screeningproces, inden den frivillige starter. Det kræver en vis robusthed at være frivillig for denne målgruppe, og for at sikre at projekterne ikke ender med at gøre skade, i form af endnu et svigt, er det vigtigt at udvælge de rette frivillige. Så vær ikke bange for at vælge fra!

Herudover skal I sørge for, at klæde de frivillige grundigt på til opgaven. Mange er motiveret af at et ønske om at gøre en forskel, men oplever måske ikke at gøre en konkret forskel i det daglige arbejde som frivillig. Derfor er det vigtigt, at de forstår formålet med projektet, og derigennem kan se meningen med deres indsats. Det kan blandt andet sikres gennem et grundigt – og obligatorisk - introduktionskursus, hvor de frivillige samtidig lærer om målgruppen, mulige dilemmaer og samarbejdet med det lønnede personale.

Anbefalinger

- Overvej grundigt, hvilke frivillige I har brug for
- Vær ikke bange for at screene de frivillige. De rette match er altafgørende for projekterne
- Klæd de frivillige på til opgaven gennem forventningsafstemning og grundig introduktion til deres rolle

3

SKAB ET BÆREDYGTIGT FRIVILLIGMILJØ

Et godt frivilligmiljø skal løbende understøttes, holdes ved lige og følges op på. Det gælder i frivilligprojekter, hvor aktiviteterne foregår, når personalet er gået hjem. Men særligt i en-til-en relationer, hvor man ikke udfører det frivillige arbejde i fællesskab med andre frivillige, men er alene i relationen til brugerne. Her kan de frivillige have en fornemmelse af at stå alene med deres frivillige arbejde, hvilket kan betyde at de mister deres motivation til at være frivillige.

For at skabe en bæredygtig frivilligindsats, der kan understøtter langvarige relationer mellem frivillige og brugerne, er det nødvendigt at skabe et godt miljø omkring de frivillige. De skal føle sig velkomne og som en del af den institution, de er tilknyttet. De frivillige er på udebane og kan i begyndelsen have brug for lidt opbakning. Det styrker samtidigt relationen til brugerne, at de frivillige tager del i og er synlige i hverdagen på institutionen. Det er det en god ide, at overveje at invitere de frivillige med til begivenheder, der har betydning for huset og brugerne.

Samtidig er det vigtigt at de frivillige oplever at være en del af et inspirerende frivilligmiljø, hvor de kan sparre med ligesindede og blive klogere på deres frivillige arbejde. Tilhørsforholdet kan styrkes gennem netværks og fyraftensmøder, hvor de frivillige kan udveksle erfaringer og tale om dilemmaer i deres arbejde.

Anbefalinger

- Få de frivillige til at føle sig velkomne
- Underbyg et levende frivilligmiljø med kurser og sparring på tværs
- Sørg for at de frivillige ved, hvor de skal gå hen med spørgsmål eller usikkerheder

4

SKAB ET GODT SAMARBEJDE

For at brugerne kan drage mest mulig nytte af den frivillige indsats, er det vigtigt, at der er et godt samarbejde omkring de frivillige projekter. En god dialog med det professionelle personale er med til at sikre, at de frivillige projekter løbende tilpasses det pædagogiske arbejde og virkeligheden på institutionerne. Derfor anbefaler vi, at der afsættes tid til samarbejds møder mellem det professionelle personale og en repræsentant for de frivillige.

Det er grundlæggende, at de frivillige kender til dagligdagen på institutionen. Og det skal være klart, hvor og hvordan de skal videregive informationer til personalet, hvis der sker noget utilsigtet, eller hvis der opstår tvivl i forbindelse med brugerne. Samtidig er det vigtigt at de frivillige modtager relevant information, selvfølgelig uden at bryde tavshedspligten.

Særligt for netværksordningen, der som regel foregår i privat regi uden for institutionerne er det vigtigt, at større hændelser gives videre til den relevante netværksven. Selvfølgelig under hensyntagen til tavshedspligten. Ligeså kan det skrives ind i brugerens journal, at vedkommende har en netværksven, så oplysningen følger med videre i systemet, når brugeren flytter i egen bolig eller lignende.

Anbefalinger

- Skab åbne kommunikationsveje mellem personale og frivillige
- Afsæt tid til dialog omkring de frivillige projekter, så de tilpasses det pædagogiske arbejde
- Sørg for, at personale og frivillige taler sammen og løbende videregiver relevante oplysninger om brugeren – under hensyn til tavshedspligten

5

GØR DET NEMT FOR BRUGERNE AT VÆRE MED I PROJEKTERNE

Intet frivilligprojekt uden brugere! I bunken af tilbud og pligter på et herberg eller en social institution kan 'endnu' et projekt nemt forputte sig.

Både personalet og de frivillige spiller her en stor rolle i synliggørelsen af de frivillige projekter.

Der skal reklameres for tilbuddene i form af eksempelvis plakater og informationsmateriale til både personale og brugere. Derudover er der flere måder at synliggøre de frivilliges tilstedeværelse i huset på. Det kan eksempelvis gøres ved, at frivilligkoordinatoren eller lignende er til stede i huset på faste dage, fx sidder i cafeen, hvor han eller hun er synlig for alle og let kan komme i kontakt med både brugere og personale. Dette er specielt relevant for projekter som Netværksvenner, der oftest foregår i privat regi og derfor lettere kan være "usynlige" for både brugere og personale i dagligdagen.

Man kan også involvere brugere af projekterne, der kan dele deres erfaringer med de frivillige projekter. Her kan en fælles introduktion til projekterne fra eksempelvis en frivilligkoordinator og en eller flere brugere til et cafe-arrangement eller lignende med fordel bruges til at gøre reklame for projekterne.

Matchet mellem bruger og frivillig samt 'reklamearbejdet' kan også ske ved mere uformelle arrangementer på institutionerne, arrangeret af de frivillige selv. Det kan være spilaftener eller de frivillige kan blot hænge ud i cafeen en eftermiddag. Den slags uformelle møder kan gøre, at der opstår nogle spontane match mellem brugere og frivillige, og det giver brugerne en mulighed for at se de frivillige 'an'.

Anbefalinger

- Det er vigtigt at præsentere de frivillige tilbud løbende for nye og gamle brugere
- Inddrag brugerne i arbejdet med at oplyse om de frivillige tilbud, det kan være med til at bryde tabu om ensomhed.
- Sørg for, at de frivillige har mulighed for at indgå i uformelle sociale sammenhæng for at skabe tryghed om projektet.

HVIS I VIL VIDERE

Går I med overvejelser om at starte eller udvikle nye frivilligaktiviteter og -projekter? Så tilbyder WeShelter konsulentbistand på området. Vi tilrettelægger forløb, der klæder både personale og frivillige på til at arbejde med frivillighed i socialt arbejde. Derudover har vi mulighed for at udvikle undervisningsmaterialer, der matcher jeres behov. Eller hjælpe jer i gang med at udforme politikker og retningslinjer på området. Vi kan også tilbyde længerevarende forløb, hvor vi faciliterer processerne og følger op efterfølgende.

Kontakt

WeShelter

Frivilligindsatsen

Tlf. 3616 1113

kontakt@weshelter.dk

www.weshelter.dk

Layout

September Love

www.septemberlove.dk

Foto

Anders M. Teibel

Dennis Christensen

Uka Borregaard

Søren Vestergaard